

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o emeryturę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 grudnia 2006 r.,

zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego we W.

z dnia 29 maja 2006 r., sygn. akt III AUz ../06,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 marca 2006 r. V U ../04 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. odrzucił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku tego Sądu wydanego w sprawie z wniosku J. P. o emeryturę. Sąd uznał, że apelacja podlega odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c., gdyż została wniesiona przez radcę prawnego i nie została opłacona opłatą podstawową w kwocie 30 zł. określoną w art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398). Postanowienie to organ rentowy zaskarżył zażaleniem.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2006 r. III AUz ../06 Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W. odrzucił zażalenie. Sąd Apelacyjny

uznał, że zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 zł od wymienionych w tym przepisie środków zaskarżenia, między innymi zażalenie. Zażalenie organu rentowego nie zostało opłacone, zatem ulega ono odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c., który stanowi, że sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty środki odwoławcze lub środki zaskarżenia podlegające opłacie stałej lub stosunkowo obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Przepis ten ma zdaniem Sądu zastosowanie do opłaty podstawowej, której wysokość jest stała.

Na to postanowienie organ rentowy wniósł zażalenie do Sądu Najwyższego, w którym podniósł następujące zarzuty: 1. naruszenie art. 114 ust 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) przez uznanie, że organ rentowy zwolniony na podstawie tego przepisu od ponoszenia kosztów i opłat sądowych w niniejszej sprawie powinien wnieść opłatę podstawową w kwocie 30 zł od złożonego zażalenia na postanowienie odrzucające apelację; 2. naruszenie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sytuacji, gdy powinien znaleźć zastosowanie przepis art. 95 ust. 2 tej ustawy, zgodnie z którym zażalenie dotyczące wyłącznie wysokości opłaty jest wolne od opłat sądowych; 3. błędną wykładnię przepisów art. 11, art. 14 i art. 36 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 130² § 3 k.p.c. przez uznanie, że opłata podstawowa wskazana w art. 36 ustawy jest opłatą w wysokości stałej. W związku z tymi zarzutami skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje. Uzasadniony jest zarzut naruszenia art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Na jego podstawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie działalności określonej w tej ustawie nie ponosi opłat sądowych. Wydawanie decyzji w sprawach świadczeń oraz ewentualne postępowanie odwoławcze uregulowane jest w art. 83 ustawy, należy zatem do działalności określonej ustawą. Przepis art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustanawia opłatę podstawową w kwocie 30 zł w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych od wymienionych w nim środków

zaskarżenia, między innymi zażalenia. Przepis ten odnosi się do strony wnoszącej odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, która z mocy art. 96 ust. 1 pkt 4 tej ustawy nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Odsyła on do przepisu art. 36, co oznacza, że strona taka zwolniona jest od opłat sądowych od wszystkich wnoszonych pism za wyjątkiem wymienionych w tym ostatnim przepisie środków zaskarżenia. Strona wnosząca odwołanie ma więc obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Natomiast ustawowe zwolnienie od obowiązku uiszczania opłat obejmuje także zwolnienie od uiszczenia opłaty podstawowej określonej w art. 36 ustawy. Ze zwolnienia takiego korzysta Skarb Państwa na podstawie art. 94 ustawy, który stanowi, że Skarb Państwa nie ma obowiązku uiszczania opłat. Z podobnego zwolnienia korzysta Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sprawach objętych zakresem ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, z tym, że zwalniający od opłat przepis art. 114 ust. 4 tej ustawy nie został powtórzony w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w przepisach tytułu IV regulujących zwolnienie od kosztów sądowych. Przepis ten jednak nadal obowiązuje, gdyż nie został on zmieniony ani uchylony ustawą o kosztach sądowych. W związku z tym nie pobiera się opłaty podstawowej, o której mowa w art. 36 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawach toczących się na skutek odwołań od wydawanych przez niego decyzji. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w niepublikowanych dotychczas postanowieniach z dnia 2 czerwca 2006 r., II UZ 11/06 i z dnia 12 października 2006 r., I UZ 26/06. Skoro Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma obowiązku ponoszenia jakichkolwiek opłat sądowych, nie ma potrzeby ustosunkowania się do pozostałych zarzutów podniesionych w zażaleniu a dotyczących wykładni przepisów, które w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie mają zastosowania.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.